

Het Kustersluik

Heemkundevereniging Sprang-Capelle

Jaargang 6
2012

Redactieadres: Wendelnesseweg 124, 5161 ZC Sprang-Capelle, tel. 0416-312210
Redactieleden: Piet van Ferneij, Koos Nieuwenhuizen, Rien Visser, Netty Waarts

no. 2
juni

Van de redactie

Het tweede Kustersluik van dit jaar ligt voor u. Wanneer u dat doorgelezen hebt, bent u weer helemaal bij met wat er gebeurt en is gebeurd in onze vereniging. In de afgelopen periode zijn er drie lezingen geweest. Tijdens de zomerperiode zijn er wat andersoortige activiteiten. Mis ze niet!

Op zaterdagmiddag **30 juni** is er een kleine excursie naar het Geniemuseum in Vught. **Graag voor 22 juni hiervoor inschrijven.**

Op maandagavond **27 augustus** is er een wandeling bij onze burens in Kaatsheuvel. **Graag voor 20 augustus inschrijven.**

Op zaterdag **29 september**, het is nog ver weg, is er de grote excursie naar Brugge. **Schrijf op tijd in.**

We hopen op veel interesse van onze leden voor deze excursies.

Ons bestuurslid en redactielid Netty Waarts heeft een moeilijke periode achter de rug. Tijdens de ziekte van haar moeder heeft ze vanzelfsprekend we-

nig tijd gehad voor onze vereniging. Op vrijdag 1 juni is haar moeder, mevrouw Waarts, overleden. Wij wensen de familie veel sterkte toe bij het verwerken van dit verdriet. Mevrouw Waarts was altijd een zeer geïnteresseerd lid van onze vereniging.

Stan van de Ven is een fanatieke onderzoeker op het terrein van de genealogie. Zijn stamboom heeft hij al netjes in kaart gebracht. Nog steeds is hij actief. Eén keer in de week zit hij op het archief in Den Bosch en elke donderdagmiddag is hij te vinden in 'Ons Huis'. Stan is bereid om mensen te helpen, die hun eerste stappen willen zetten in de genealogie. Ook gevorderden kunnen nog heel wat van hem opsteken. In het volgende Kustersluik komt er een 'In gesprek met Stan van de Ven'. Houdt dat even in de gaten om wat meer informatie te krijgen.

Veel leesplezier.

Rien Visser

In gesprek met Cees Drost

Volgens mij hebben wij elkaar al eens ergens eerder ontmoet. Dat klopt toch? Ik ben Piet.

"Ja, dat klopt. Ik ben Cees Drost. Het zal nu ongeveer twee jaar geleden zijn. En ook nog eens in dit buurthuis hier in Capelle en ook bij een hapje en een drankje met onze vrijwilligers."

Ja, inderdaad, nu herinner ik het me weer, het was hier..... maar wat je me toen allemaal vertelde, daar is bij mij maar weinig van blijven hangen. Stom natuurlijk.

"Ach man, zo gaat dat bij mij ook. Je zou het eigenlijk eens moeten opschrijven wat je allemaal hebt meegemaakt. Maar het komt er niet van. Wel tig keer ben ik de wereld rond geweest. Van Zuid-Amerika tot Rusland. Voor mijn werk natuurlijk. Ik heb zelfs ooit in een ziekenhuis in Lagos, West-Afrika gelegen. Toen ik daar weer wat was opgeknapt ben ik onze zeesleper, de 'Hudson' achterna gevlogen. Die was toen al weer in Gibraltar en op weg naar Port Said."

Nou Cees, vertel op, hoe is dat nu allemaal zo gekomen, dat je nu hier in Capelle verzeild bent geraakt? Waar kom je nou eigenlijk vandaan?

Het is nu net zes uur. We hebben dus nog bijna drie uur. Om negen uur worden we er door de beheerster hier pas uitgezet. Dus tijd zat..... Dat moet toch lukken?

“Ho, ho...., maar we komen hier voor de gezelligheid, voor de contacten met de andere vrijwilligers en voor de lekkere hapjes. Dus nu niks geen interview en ook geen In gesprek..... met mij.”

Cees, kom op man, vertel me nou nog eens wat.

“Nou vooruit. Als knul heb ik tot mijn 17^e in Gorinchem gewoond, maar veel weet ik er niet meer van. Het is ook allemaal al zo lang geleden. In het centrum van Gorinchem is heel wat veranderd. Veel is er afgebroken, maar het oude huis waar ik geboren ben staat er nog wel. Mijn ouders komen eigenlijk uit Sliedrecht, nou ja, mijn moeder dan, zij kwam uit een familie van baggeraars. Mijn vader was een geboren Fries. Ik moest in de kaas...ja, ja..., maar dat wilde ik dus niet. Een jaar of twee heb ik het als kaasmaker volgehouden. K. Norel had zijn boek ‘De mannen van Sliedrecht’ in 1949 gelukkig al geschreven. Maar ik werd geen ‘baggeraar’, maar ‘zeesleper’. Begonnen ben ik bij toen nog L.(Leen) Smit & Co’s Internationale Sleepdienst. Daarna werd het Smit Tak en daarna weer, maar toen was ik er al lang vertrokken, een onderdeel van Boskalis.

Een vijftal jaren was ik leerling-machinist, eerst nog op de ‘Ebro’, een van de laatste stoomzeeslepers. Toch wel uniek. Daarna op de in 1939 gebouwde roemruchte motorsleepboot, de ‘Hudson’. Van alles hebben we over de wereldzeeën versleept: baggerschepen, baggermateriaal, sloopschepen. Daar waar nodig verleenden we assistentie en we verrichtten bergingswerkzaamheden. We waren de jachthazen van de oceanen.

De oude gerestaureerde ‘Hudson’ is de enige nu nog overgebleven vooroorlogse zeesleper in Nederland. Tegenwoordig ligt hij als museumschip in de buitenhaven van Maassluis. In 1962 werd een nieuwe zeesleper gebouwd, die opnieuw de naam ‘Hudson’ kreeg.

Na een jaar of vijf buitengaats te zijn geweest ben ik naar de binnenvaart overgestapt. Zeg maar op de Rijnvaart, de tankvaart. En dat duurde zo ongeveer 30 jaar. Kapitein was ik op verschillende tankers. Er waren er bij van wel 110 meter lang met een vaste bemanning van vijf man. En mijn vrouw was ruim vijf jaar kapiteinsvrouw. Daarna moesten we een keus maken. Alwin, onze zoon naar een schippersinternaat? Toen zijn we naar de wal verhuisd, naar Waalwijk en nu wonen we al weer achttien jaar in de Heistraat.

Op de binnenvaart heb ik van alles met de tankers vervoerd. Je kan het zo gek niet verzinnen. Ook nog een tijdje met kleinere tankers wijn uit de landen rondom de Middellandse Zee. Vanuit Antwerpen, naar vooral Duitsland. Daar in de Moezelstreek wordt ook nu nog steeds veel wijn op de fles gezet. Liever gezegd gebotteld.”

Maar Piet, waar kom jij nu eigenlijk vandaan?

“Oh, dat is ook een heel verhaal. Mijn beide opa’s kwamen uit Rotterdam. De beide mannen waren zo van rond 1880. De een was sleepbootkapitein bij Piet Smit in de Rotterdamse haven en de ander slager in Feyenoord. Mijn vader had een wijnhandel in Zwolle. Wij zijn hier in Sprang-Capelle komen wonen, omdat ik in 1963 bij Dobbelman in de buitendienst werkte, bij de Castella. Juist ja, van de Castella-kopjes. En mijn vrouw heeft bijna 30 jaar op het Willem van Oranje College gewerkt.”

Cees wat voor vrijwilligerswerk doe je nu eigenlijk voor onze Heemkundevereniging?

“Weet je dat nu echt niet? Nee? Zoek het dan maar eens op in de site van onze vereniging. Daar staat het. Heel uitvoerig. En, we hebben ook daar nog steeds vrijwilligers nodig.

Och, ik wil het je wel zeggen ook. De oude voorwerpen op de zolder van ‘Ons Huis’ vragen om onderhoud. Vooral de houten onderdelen moeten onderzocht worden op houtworm. Sommige onderdelen kunnen nog behandeld worden, andere zullen vervangen moeten worden. Ook de metalen voorwerpen verdienen aandacht en vragen om behandeling tegen roest. Dat is en blijft een grote klus. Jan Rijken en ik hebben dus dringend hulp nodig.

Nu weet je het.”

Nou Cees, dan zullen we nu maar aan het dessert beginnen, dat ziet er ook best lekker uit.

Binnenkort zal ik nog eens een mooie foto van je maken.

Voor het Kosterluik.

“Je doet maar.”

Piet van Ferneij

Lezing op 19 maart over ‘Verhalen van Brabant’ door Jan van Oudheusden

Na onze Algemene Ledenvergadering vervolgden we even na achten de avond met de lezing. Bij zijn inleiding had onze voorzitter het er wel even moeilijk mee om de aanwezige belangstellenden te moeten vertellen, dat Akki en Cees Visser de lezing ‘Het Wilhelmus, ons volkslied’ niet zouden houden. Dit, omdat Cees zo plotseling met een herseninfarct in het Jeroen Bosch Ziekenhuis in Den Bosch was opgenomen. Gelukkig is hij nu weer thuis in Eethen, het gaat hem goed en het lijkt er op dat Cees en Akki mogelijk toch, al is het dan wel volgend jaar, voor ons hun lezing kunnen houden.

Gelukkig was de provinciaal historicus Jan van Oudheusden uit Den Bosch bereid om ‘in te vallen’. In zijn inleiding moest hij zich dus nog wel even aan ons voorstellen.

Na ruim 17 jaar directeur te zijn geweest van de Stichting Brabantse Regionale Geschiedbeoefening werd hij stafmedewerker bij de leerstoel ‘Cultuur in Brabant’ aan de Universiteit van Tilburg. Naast eigen wetenschappelijk onderzoek kreeg Jan van Oudheusden van het provinciaal bestuur de opdracht een gefundeerd overzicht samen te stellen van het

Brabants erfgoed. Veel heeft hij daarover al beschreven in zijn boek 'Verhalen van Brabant'. En daar zou hij ons vanavond over gaan vertellen. We waren benieuwd.

Een luchtfoto van het Vorstengraf

Van Oudheusden begon met te vertellen, dat de lange en bewogen geschiedenis van wat nu Noord-Brabant is, veel sporen heeft nagelaten. In het landschap, in monumenten, in voorwerpen, in documenten. En natuurlijk ook in de geschiedenis van mensen.

De inhoud van het graf

Sporen als het Vorstengraf bij Oss, de grootste prehistorische grafheuvel die in Nederland werd opgeworpen. Maar ook de komst van de Angelsaksische monnik Willibrord, die later de eretitel 'de apostel van Brabant' kreeg, de neogotische dorpskerken, de Aardappeleters van Van Gogh en de Philipsfabrieken in het hart van Eindhoven. Zomaar een greep. Samen vormen zij het erfgoed van Brabant, samen bepalen zij de identiteit van onze provincie en zijn bewoners.

Veel van die sporen kwamen pas echt tot leven door de verhalen over hun bestaan, hun lotgevallen en hun betekenis voor onze samenleving. In zijn boek 'Verhalen van Brabant' wordt een aantal van die verhalen op boeiende wijze verteld. Maar vanavond werd ons, met gebruikmaking van fraaie eigentijdse illustraties, het Brabants culturele erfgoed met behulp van de beamer gepresenteerd.

Van Oudheusden had gekozen voor een opbouw in tien tijdvakken van veelal honderden jaren. De lange geschiedenis van Brabant, en dat alles in één avond gebracht, begon met de rondtrekkende jagers en de boeren, gevolgd door de Germanen en de Romeinen. Daarna volgden de monniken, de ridders, de hertogen en de opkomst van steden en 'De Gouden Eeuw van Brabant' van ongeveer 1430 tot 1530. De Bourgondiërs, de opstanden en de oorlogen. Brabant, het ondergeschoven Generaliteitsland na de Reformatie, de emancipatie en met als gevolg daarvan, het zelfbewust zijn. Er is te veel om het hier zo maar even te benoemen. In ieder geval de interesse voor Jan van Oudheusdens boek, 'Verhalen van Brabant' was volop gewekt en ik zal zeker niet de enige zijn, die zijn boek meteen gaat bestellen.

Met een hartelijk applaus bedankten de aanwezigen Jan van Oudheusden.

Piet van Ferneij

Bestuurszaken

Sinds een aantal maanden is er een vacature in het bestuur van onze vereniging. Op onze laatste bestuursvergadering eind mei hebben we besloten om actief op zoek te gaan naar een nieuw bestuurslid. Wij laten dan altijd de leden de revue passeren en denken eens na wie de lezingen en andere activiteiten trouw bezoeken. Want onder de meer dan 500 leden zullen vast en zeker nieuwe bestuursleden te vinden zijn. Wij hebben wat namen van mogelijk geschikte kandidaten die wij gaan vragen. U bent ook in de gelegenheid om mogelijke kandidaten aan te dragen. Dat kunt u doen door een telefoontje of een mailtje naar onze secretaris Netty Waarts te sturen. Naar een ander bestuurslid mag natuurlijk ook.

En er komt nog een vacature aan.

In november 2012 ben ik als voorzitter periodiek aftredend. Ik heb besloten om me niet meer herkiesbaar te stellen. Na zes jaren voorzitter te zijn geweest en daarvoor twee jaren bestuurslid, heb ik mijn steentje wel bijgedragen aan het goed functioneren van onze vereniging. En dat heb ik altijd met buitengewoon veel plezier gedaan. Dus er ontstaat nog een vacature. Wanneer het bestuur weer voltallig is, wordt er uit het bestuur een voorzitter gekozen, zoals de statuten voorschrijven. Het hoeft allemaal niet zo snel, maar uiterlijk in november 2013 stop ik er echt mee.

Rien Visser

Lezing op 21 mei over 'Het mysterie van de houten bommen' door Jean Dewaerheid

De Beatrix-zaal in Zidewinde was weer gezellig vol met zo'n 90 leden. Er hing een rustig, doch gespannen sfeertje. Dat lag zeker aan het onderwerp. Houten vliegvelden, houten vliegtuigen en als een soort uitsmijter ook nog houten bommen. Maar in een gesprekje voorafgaande aan de lezing, stelde Jean me gerust. Zo bijzonder is dit onderwerp niet. Wedden dat er zeker één persoon in de zaal straks zijn hand opsteekt en zegt: 'Hier in de buurt was ook een houten vliegveld'. Gelukkig ben ik niet ingegaan op de weddenschap. Want Jean was nog geen 10 minuten bezig of inderdaad meldde zich iemand met de opmerking dat er in Alphen ook een houten vliegveld gelegen heeft.

Het eerste half uur kreeg je het gevoel in een spannend jongensboek terecht te zijn gekomen. Dat kwam vooral door zijn boeiende manier van spreken. Jean voelde het contact met de toehoorder.

ders goed aan. Op een indringende manier vertelde hij hoe dit onderwerp ooit op zijn bordje kwam te liggen. Eerst hield Jean een peiling onder de belangstellenden of de houten vliegvelden en de houten vliegtuigen wel echt hadden bestaan. Aarzelend meldde zich een aantal leden. Hij kwam niet om te overtuigen, maar wat moest je dan met alle bewijzen die langs kwamen? De sfeer van het jongensboek veranderde langzamerhand in een kopie van een Peter R. de Vries-programma. Nee, het ging niet om een misdaad, maar het ging wel om bewijzen. Bewijzen van het gebruik van houten vliegvelden en vliegtuigen. En niet alleen door de Duitsers. Het gebruik was wijd verbreid over heel de wereld als een betrekkelijk gangbare camouflagetechniek.

Jean had zijn verhaal goed onderbouwd met foto's, brieven en andere documenten.

Maar dan kwam de vraag over het bestaan van houten bommen. Er kwam er een uit de koffer van Jean. Nu kon je niet anders dan geloven dat het allemaal bestaan had, om elkaar te misleiden. En als klap op de vuurpijl een staaltje van Engelse humor. Piloten van de RAF stegen op om met houten bommen de houten vliegtuigen en vliegvelden buiten werking te stellen..... Het was een boeiende avond.

Rien Visser

Nieuwe aanwinst

Oude borden gevonden.

Via Cees Drost kreeg onze vereniging een oud verkeersbord en een oud naam-bord van Capelle. Leden van de Stichting Recreatiecentrum Sprang-Capelle moesten het voormalige lijkenhuisje aan de Hoofdstraat in Capelle leegruimen en vonden daar de borden.

Een viertal leden van de werkgroep, die elke donderdagmiddag bijeenkomt in 'Ons Huis', zijn op de foto te zien.

V.l.n.r.: Stan van de Ven, Jan Rijken, Cees Drost en Ad Rijken.

Piet Konings

Sprang 700

Volgend jaar is het 700 jaar geleden dat de naam Sprang voor het eerst in officiële stukken genoemd werd. Bijna 2 jaar geleden zijn we daarom met een kleine groep belangstellenden begonnen met een inventarisatie of er onder de Sprangena-ren behoefte was om dit te gaan vieren. Een paar vergaderingen in het Bondsgebouw en ruim 50 ideeën verder, werden er een stuurgroep en enkele werkgroepen geïnstalleerd die enthousiast aan de slag gingen met alle plannen. Ook hebben we dankbaar gebruik gemaakt van de kennis en ervaring van Teun van der Galiën die in 2007 de festiviteiten rond Capelle 750 jaar heeft mee georganiseerd.

Inmiddels zijn er gesprekken geweest met de gemeente Waalwijk over o.a. subsidie en over aansprakelijkheid. Mede daarom hebben we als stuurgroep besloten om over te gaan op een stichtingsvorm. Het bestuur bestaat nu officieel uit Dick Vos (voorzitter), Ton Verhoeven (secretaris), Denis Vos (penningmeester), Koos Nieuwenhuizen en Bert van Zelst (bestuursleden).

Volop ideeën dus. Zo is het de bedoeling om een muziekmiddag te organiseren voor het oudere publiek met de koren Excelsior, Laudate en Phonè. Maar ook een gezamenlijk optreden van de koren met Marijke erbij. Voor de kinderen willen we een straatspeeldag, een activiteit met de scouting en een lampionnoptocht organiseren. Verder een fiets / puzzeltocht, een voetbalmarathon bij NEO en een foto / kunstroute. Maar ook enkele leuke activiteiten rond onze prachtige molen. En natuurlijk de nodige straatversiering. Tenslotte is een schrijversgroep van de heemkundevereniging al volop bezig met het maken van een boek over 700 jaar Sprang.

De plannen op zich zijn dus al redelijk uitgekristalliseerd, maar zo zachtjes zitten we dringend verlegen om versterking voor de definitieve uitvoering. De feestweek staat trouwens gepland voor 24 t/m 29 juni 2013. Kijk ook eens op onze site, die is net in de lucht en nu nog even alleen te bereiken via de zoekfunctie www.sprang700.nl

Dus twijfel niet als je er ook een mooi feest van wilt maken en geef je op via 06-48773754, via info@sprang700.nl of via ton.verhoeven39@gmail.com

Dick Vos

Oproep van het Gemeentearchief in Waalwijk

Het Gemeentearchief van Waalwijk heeft alle scans van de bevolkingsregisters van Baardwijk, Besoijen, Capelle, Sprang, Vrijhoeve-Capelle, Waalwijk en Waspik online gezet. De registers van Waspik zijn inmiddels geïndiceerd en **dus doorzoekbaar**. Voor de overige registers is het gemeentearchief op zoek naar vrijwilligers die vanachter hun eigen pc, via internet, mee willen werken aan het indiceren van de overige registers.

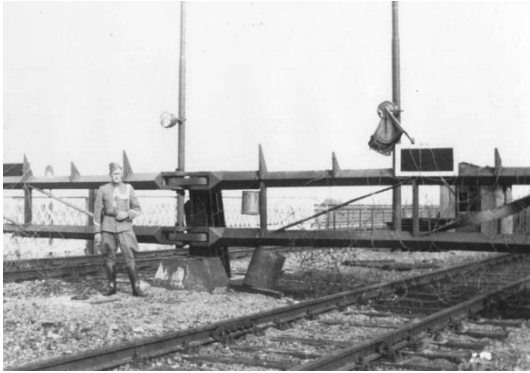
Vrijwilligers kunnen zich aanmelden bij het gemeentearchief bij Robert Jan van der Drift, tel. 683414.

Degenen die nog wat tijd over hebben kunnen op deze manier goed werk doen en vanuit huis. Vele mensen die bezig zijn met het opzetten van hun familiestamboom zullen daar plezier van hebben.

Rien Visser

Kleine excursie op zaterdag 30 juni naar het Geniemuseum in Vught

Schijnvliegvelden met houten vliegtuigen en echte vliegvelden met boerderijen, houten koeien en paarden als camouflage, ze hebben bestaan. Het mysterie van de houten bommen kan verklaard worden als een grap van eigenzinnige piloten. In

elk geval bleek bij navraag dat Jean Dewaerheid zeker en vast de echte naam was van de spreker die de aanwezigen op de laatste lezing van onze vereniging op een boeiende wijze meenam op zijn zoektocht naar de waarheid over de houten bommen.

Onze kleine excursie sluit aan op genoemde lezing.

De Koninklijke Luchtmacht is ontstaan bij de genie. Het aanleggen van vliegvelden en camouflage behoren tot de taken van de genie. Het regiment Genietroepen stamt uit 1748 en is daarmee één van de oudste regimenten. Het is ook een veelzijdig onderdeel van de landmacht. Omdat genisten genieën en 'techneuten' zijn kwamen nieuwe aspecten vaak bij de genie terecht: de stafkaarten, de gebouwen en terreinen, duivenpost, de

spoorwegen, de verbindingen, de torpedisten (duikers), de luchtvaart (eerst met ballonnen later met vliegtuigen) en vliegvelden, dit alles had zijn oorsprong bij de genie.

Op zaterdag 30 juni aanstaande gaat de kleine excursie naar het **Geniemuseum, Lunettenlaan 102, 5263NT Vught**, gelegen tussen nog in bedrijf zijnde kazernes, het voormalig 'Ambonezenkamp', de Penitentiare Inrichting Vught en niet te vergeten het Nationaal Monument Kamp Vught, waarvan de laatste barak op dit moment weer in de originele staat wordt teruggebracht. Het Geniemuseum bevindt zich in de voormalige kampkeuken van het voormalige SS Konzentrationslager Herzogenbusch, (Kamp Vught) en het hoofdgebouw van toen wordt nu nog gebruikt door de staf van het Opleidings- en Trainingscentrum Genie.

De ontvangst is van 13.30 tot 14.00 uur. Dan is er een presentatie van ongeveer 20 minuten over 'tradities bij het Regiment Genietroepen' en de 'Genie en de luchtvaart'. Aansluitend wordt u door twee gidsen, oud militairen van de genie, ingewijd in de historie van de Genie.

Het einde is gepland om 16.00 uur. Er is koffie en de museumwinkel is geopend.

U kunt ook kennismaken met de lijfdrank van de genie, aangeboden door een marketster van het regiment.

U rijdt op eigen gelegenheid naar het museum en carpoolen is gezelliger en goedkoper.

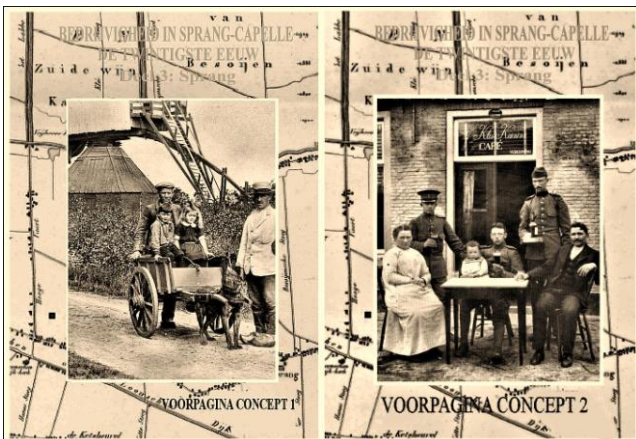
U wordt vriendelijk verzocht u aan te melden door vóór vrijdag 22 juni a.s. € 2,- over te maken op rekeningnummer 33.42.48.000. van onze vereniging onder vermelding van 'Geniemuseum'.

Anton van der Galiën

BEDRIJVIGHEID IN SPRANG-CAPELLE DE TWINTIGSTE EEUW, Deel 3: Sprang

Ondertussen zijn er al heel wat beschrijvingen klaar. Piet van Eersel heeft de nodige taalcorrecties weten te vinden. Alleen al het feit dat hij geduldig onze steeds weer terugkerende verkrachtingen van de Nederlandse taal aan de orde stelt, maakt hem een bijzonder mens.

Het Oosteinde, beschreven door Dik van Caem, is op één beschrijving na compleet. Over het winkeltje van Cor van der Have, kruidenierszaak en kleine bazar, weten we niet veel. Dik zal verder nog een algemeen stukje schrijven over het Oosteind om de historische eigenheid van die buurt te onderstrepen. Verder is hij bezig, samen met Jan Korpershoek, om in beeld te brengen waar iedereen woonde voor de grote sloop in verband met de aanleg van de N261. Zelfs van Verzijl kon ik een beschrijving maken, dankzij Arie van Pas, die ooit een krantenartikel over de vatenhandel schreef. En mijn oproep in de Duin-koerier voor gegevens over de kleermaker Renooij krijgt ook via een tip van Arie een vervolg.

Voor de omslag van deel 3 heb ik een tweetal concepten gemaakt. Links met de molen in de Oudestraat en rechts een foto met herberg annex tramstation van Jan Klis (nu 'Borrelrestaurant James'). Hebt u zelf een voorkeur, mail dan (niet bellen daarover s.v.p.) concept 1 of concept 2 naar i.Konings3@kpnplanet.nl

In maart heb ik getwijfeld of ik wel zou doorgaan met deel 3, na het gedoe met het bestuur van deze vereniging. Maar er kwamen zoveel hartelijke reacties en er waren zoveel mensen die daadwerkelijke steun aanboden, dat deel 3 er gewoon moet komen. Ook al om het enthousiasme dat we hebben ervaren bij de families die Dik en ik bezochten. Verder zijn nogal wat mensen lid van de vereniging geworden met het uitzicht ook in het bezit te komen van deel 3. Die mensen kunnen we niet teleurstellen. En wat stelt het gedoe in dit bestuur nou eigenlijk voor, vergeleken met wat mensen allemaal in hun persoonlijk leven moeten meemaken. Sinds ik met de boeken begon, zijn er al diverse mensen weggevallen die meegewerkt hebben aan een boek. Dat zet je aan het denken. En vanmorgen kreeg ik van Netty Waarts het droeve bericht dat haar moeder Murkje is overleden. Murkje wist zo veel over het Capelle van vroeger. Veel sterkte toegewenst voor Netty en haar familie, waaronder ook Murkjes broer Teun van der Galiën.

Ik kan natuurlijk niet iedereen noemen die spontaan hulp biedt bij het verzamelen van gegevens, maar enkelen moeten hier genoemd worden: Piet Dalmaijer uit Eindhoven, oud-Sprangenaar, die behalve gegevens uit archieven ook veel uit overlevering over het Sprang van toen weet te vertellen. Teun Vos die vaak 's avonds laat nog achter zijn pc kruipt om een mailtje te sturen met daarin advies en gegevens. Dick Vos, die me al verschillende malen voor fouten heeft behoed en onvermoeibaar op zoek gaat naar iets wat hij wil weten over de geschiedenis van Sprang. Ina de Jong-van der Schans, die ondanks haar moeilijke persoonlijke omstandigheden me elke keer weer verrast met bijvoorbeeld een telefoonnummer waardoor ik weer verder kan speuren. Sjaak de Bie, die me spontaan al enkele keren belde met tips om verder te kunnen zoeken, ook zijn moeder is daarvoor al op pad geweest. De ondertussen ook niet meer zo jonge Jan Pomper, die ondanks zijn leeftijd de computer de baas blijft. Erelid Wijnand Konings komt iedere maandagmorgen een praatje maken, nu even niet, want hij is weer aan een oog geopereerd. Teun van der Galiën, heel actief bij deel 1 en 2, is uitgeschakeld voor deel 3 door een operatie waarvan hij herstellende is. En zo zijn er vele leden en ook niet-leden actief bezig iets van de geschiedenis van Sprang op te sporen.

Zo af en toe stuur ik in een ruime kring van vooral verenigingsleden een mailtje rond over de stand van zaken met betrekking tot de voortgang van deel 3. Daarin staan dan ook de beschrijvingen waarvan nog gegevens ontbreken. Daarop komen vaak goede reacties. Op dit moment ben ik op zoek naar foto's van een drietal mensen die aan het pad Achter de Hoven woonden: Barend en Hendrik Bolder, zij verkochten olie en briketten en Wouter van Drongelen, de schoenmaker die beschreven is door de gereformeerde dominee Hagen in zijn boekje 'achter de hoven', waarin de verhalen staan die hij publiceerde in de 'Elisabethbode'. En mocht iemand foto's hebben van Arend Smits, zijn zoon Dingeman en hun echtgenotes (voormalig Kerkstraat 87), dan zouden die heel erg welkom zijn. Ook van Han van der Schans en zijn vrouw Hoos van der Schans-Colijn, haar zusters Bertha en Cor Colijn, Jan van der Schans (Jan van Willekes). Daar vlak bij woonde mevr. Van Thielen, ze was bekend omdat men bij haar witte boorden en mutsen kon laten wassen, wie weet meer van haar? Ook van slager Bas Vos (Van der Duinstraat 87 en Kerkstraat 74) heb ik nog geen gegevens en foto's.

Wilt u iets kwijt over de winkels/bedrijven/bijzondere beroepen in Sprang tussen 1900 en 2000, bel of mail dan: Piet Konings, 0416 278965 en i.Konings3@kpnplanet.nl voor het gedeelte Dick Flemmingstraat-Tilburgseweg of Dik van Caem, 073-6231946 en dcvancaem@home.nl voor het Oosteind.

Piet Konings.

Bezoek van de leden van de heemkundekring 'De Ketsheuvel'

Twee keer per jaar komen vertegenwoordigers van heemkundeverenigingen en – kringen uit de regio Midden-Brabant bij elkaar. Dat gebeurt op initiatief van Brabants Heem, het overkoepelende orgaan van de heemkundeverenigingen in Brabant.

Op die regiovergadering wisselen de besturen hun activiteiten en ander zaken uit.

Daar kwam ook het bezoeken van elkaars dorpen ter sprake. Op die manier komt er een uitwisseling tussen Kaatsheuvel en Sprang-Capelle. Op 27 juni komen de leden van 'De Ketsheuvel' naar Sprang-Capelle. Om 19.30 uur worden zij ontvangen in het Buurthuis Capelle. Daarna maken zij een wandeling door Capelle aan de hand van de routebeschrijving die een paar jaar geleden gemaakt is voor de Open Monumentendag. Zij bezoeken ook de hervormde kerk van Capelle.

Wij zijn blij dat wij een mooi stukje van ons dorp aan onze burens kunnen laten zien. Op zijn plaats is het om de besturen van de kerk en het buurthuis te bedanken voor hun medewerking.

Op 27 augustus zijn onze leden uitgenodigd in Kaatsheuvel. Verderop leest u daar meer over.

Rien Visser

Wandeling door Kaatsheuvel op maandag 27 augustus

Op 27 juni komen de leden van de heemkundekring 'De Ketsheuvel' op bezoek in Sprang-Capelle. Onze leden zijn ook hartelijk uitgenodigd om een wandeling door Kaatsheuvel te maken. Op **maandagavond 27 augustus om 19.30 uur** worden we welkom geheten in 'De Werft'. Na de koffie starten we de wandeling. Bij 'De Werft' is het gemakkelijk te parkeren en iedereen weet het te vinden.

We komen zo vaak in Kaatsheuvel. Maar wat weten we eigenlijk van onze burens? Wat schuilt er achter zo'n mooie gevel?

Dit is echt de gelegenheid om een stukje van onze burens beter te leren kennen.

De route van de rondwandeling is vanaf de Markt, via de Gasthuisstraat, Dr. van Beurdenstraat, Hoofdstraat en Peperstraat weer terug naar de Markt. Daarbij zal de historie van een aantal panden en hun bewoners worden verteld en we worden gewezen op enkele opmerkelijke voorwerpen die we tegen komen. Verder zullen we uitleg krijgen over hun plannen om de couleur local (lokale historie) terug te brengen in het centrum van Kaatsheuvel en welke zaken er al gerealiseerd zijn. Diegene die weleens in Kaatsheuvel komen, hebben daar wellicht al wat van gezien. Daar waar mogelijk zullen zij ook de raakvlakken die er zijn met Sprang-Capelle aangeven, zo is er een opmerkelijk verhaal over de bouw van de St. Janskerk te vertellen waarbij door de pastoor een opmerkelijke keuze werd gemaakt gezien de ligging van Sprang-Capelle ten opzichte van Kaatsheuvel.

We willen graag weten hoeveel mensen aan de wandeling deel zullen nemen in verband met de organisatie.

U wordt vriendelijk verzocht u aan te melden door vóór maandag 20 augustus a.s. € 1,50 over te maken op rekeningnummer 33.42.48.000. van onze vereniging onder vermelding van 'Kaatsheuvel'.

Rien Visser

Open Monumentendag op zaterdag 8 september

Op zaterdag 8 september wordt de landelijke Open Monumentendag gehouden. Daar de gemeente Waalwijk zich teruggetrokken heeft uit de organisatie van deze dag hebben de drie heemkundeverenigingen het initiatief genomen om deze dag te organiseren. We hopen dat de gemeente Waalwijk het initiatief waardeert door een kleine subsidie te geven en wat activiteiten op de gemeentepagina toe te staan.

Het thema van dit jaar is 'Groen van toen'. Het gaat daarbij om een monumentaal object met daarbij behorend monumentaal groen.

De heemkundeverenigingen uit Sprang-Capelle, Waalwijk en Waspik hebben een fietsroute gemaakt die past bij het thema 'Groen van toen'. Wij hopen op mooi fietsweer om al dat groen van toen in Groot-Waalwijk te bezichtigen.

In Sprang-Capelle loopt de route langs de eendenkooi in Den Dulvert, het kasteeltje Zuidewijn met zijn mooie oude laan en de begraafplaats aan de Tilburgseweg met zijn monumentale bomen en het gedeelte met de 'paaltjes' als grafmonument.

In Waspik wordt 'De Vest' aangedaan, in dit natuurgebied zie je nog de resten van een oud verdedigingswerk. De Paterswiel is een stukje groen met een vervelende achtergrond: een dijkdoorbraak. De Waspikse stellingmolen brandde in 1923 af. Op dit moment kunt u de vorderingen van de restauratie bekijken.

In Waalwijk wordt de Galgenwiel aangedaan en wordt over de Halvezolenlijn gefietst.

U kunt op alle genoemde objecten starten. U krijgt daar een folder met de fietsroute en korte omschrijvingen. Ook zijn op alle startplaatsen leden van de heemkundeverenigingen aanwezig die u nog meer kunnen vertellen over het thema 'Groen van toen'.

Meer informatie vindt u eind augustus in de plaatselijke weekbladen.

Onthulling grenspalen op 25 mei

U weet natuurlijk van de grens tussen het hertogdom Brabant en het graafschap Holland. Die grens is allang verdwenen en heeft geen enkele betekenis meer. Maar uit historisch en heemkundig oogpunt is het toch interessant om te weten waar die grens liep. Het Platform De Langstraat heeft de heemkundeverenigingen verzocht om eens uit te zoeken waar die grens in Sprang-Capelle en Waspik nu precies liep. Dat hebben Leon Baten, Cor Metzke, Rien Visser en Ad Wagemakers gedaan. Tevens hebben wij wat interessante informatie aangeleverd bij bepaalde punten. Op vrijdag 25 mei werd de eerste grenspaal met een informatiebord officieel onthuld door vertegenwoordigers van de gemeente Waalwijk en Loon op Zand. Er komen in totaal 30 grenspalen en acht grenspalen met een informatiebord. In november komt de hele grens tussen Brabant en Holland aan de orde tijdens een lezing. Fiets en wandelroutes langs de grens zijn ook in de maak.

Grote excursie naar Brugge op zaterdag 29 september

Een Belg heeft op 21 mei een lezing voor onze vereniging gehouden. Toevallig gaat onze grote excursie ook naar een Belgische plaats: Brugge. Al lang leefde onder bestuursleden het idee om naar deze stad te gaan. Interessant vanwege zijn historie. Maar Brugge ligt nog al ver weg. Maar met tijd is natuurlijk veel goed te maken. Daarom vertrek de bus bijtijds uit Sprang-Capelle en zijn we ook wat later thuis dan gebruikelijk. Maar dat moet toch kunnen!

Even een stukje geschiedenis van de stad, zodat u weet waar u voor kiest.

Ik vraag me vaak af waar komt nou die naam vandaan: Brugge. Het schijnt van het Noorse woord 'aanlegsteiger' te komen. Dat begrijp ik. Vroeger lag Brugge aan het Zwin een zijtak van de Westerschelde. Maar

helaas alles is verzand en er is geen zee meer te bekennen.

Als je door Brugge wandelt dan zie je gelijk dat het vroeger een belangrijke handelsstad was. Prachtige huizen en kerken. Bij een rondvaart door de stad krijg je dan altijd een goed beeld.

En een van die mooie kerken gaan we ook bezoeken met een gids. Onze burens blinken uit in het geven van mooie namen aan kerken: Onze Lieve Vrouwe Onthaalkerk. De kerk is niet te missen met zijn 122 meter hoge kerktoeren.

Weet u nog wie Karel de Stoutte is? Die ligt in deze kerk begraven.

De kerk is helemaal beroemd om zijn beeld van Michelangelo 'Madonna met kind'.

Naast dat het een interessante dag wordt, moet het natuurlijk ook gezellig zijn en dat gaat lukken.

Hieronder volgt het globale dagprogramma voor deze excursie.

*8.00 uur: Vertrek met de bus vanaf de parkeerplaats achter Zidewinde
Onderweg drinken we koffie met gebak.*

11.00 uur: Aankomst in Brugge

11.30 uur: Rondvaart door Brugge

12.45 uur: Koffietafel

14.00 uur: Bezoek aan Onze Lieve Vrouwe Onthaalkerk

15.30 uur: Vertrek vanuit Brugge

18.00 uur: Diner in Zundert

21.00 uur: Aankomst in Sprang-Capelle

Dit is het programma in hoofdlijnen.

Wees niet boos als het in de praktijk iets afwijkt. We doen ons best om het goed te laten verlopen.

In de bus zijn 54 plaatsen en ik hoop dat ze allemaal bezet worden. Hieronder staat hoe u zich aanmeldt.

Leden betalen 60,00 en niet-leden betalen € 65,00. Let op! Het tijdstip van binnenkomst van het bedrag bepaalt de volgorde. Verleden jaar gaf dat problemen met de excursie die naar Delft ging.

U wordt vriendelijk verzocht u aan te melden door vóór maandag 10 september a.s. € 60,00 of € 65,00 over te maken op rekeningnummer 33.42.48.000 van onze vereniging onder vermelding van 'Brugge'.

Rien Visser

Kijk regelmatig op de **vernieuwde** website van heemkundevereniging Sprang-Capelle
www.heemkundesprangcapelle.nl